
SOOMAALI

SOMALI

SOMALI

SU'AALAHAD TIRAKOOBKA 2006

iyo sababaha laysu waydiinaayo

Statistics
Canada   Statistique
Canada

Canada

Hordhac

Tira-koobka dambe ee Kanada wuxuu ku beeganyahay Maayo 16keeda 2006. Tira-koobku wuxuu muddo ka badan sadex qarni muujiya sawirka qarankeena iyo ka bulshooyinka aynu ku noolnahay. Maclumaadka ka soo baxa tira-koobka Maayo 16keeda waxaa isticmaalidoona ururo bulsheed, bayacmushtar iyo dowladeed oo la kaashandoona qorshahooga xagga tacliinta, tobabarka, adeegyada cusub, guryaha dadka waayeelka, caafimaadka iyo barnaamijyo kale oo badan oo dhamaanteen muhim inoo ah.

Tira-koobka 2006da wuxuu noqon doona kii ugu horeeyey ee dadku buuxiyaan su'aalo weydintooda iyagoo isticmaalaya khadka intarneedka, amba foomka.

Qaybta 1

Qaybta koowaad ee buugani waxay ka koobantahay 53 su'aalood oo ku jira weydiimaha dheer ee Tira-koobka dadka 2006da. Weydiimaha oo ay buuxindoonaan 20% dadka. Weydiimaha gaaban wuxuu ka kooban yahay 8 su'aalood, kuwaas oo kala ah lixda su'alood ee ugu horeeya foomka dheer iyo su'aasha 16 iyo tan 53.

Qaybta 2

Qaybta labaad waxay ka koobantahay sababaha keenay su'aalahsan Tira-Koobka Kanada uu dadka weydiinaayo. Waxa kale tilmaamaysa sida loo soo xulay su'aalahaas.

Haddi aad haysid su'aalo ku saabsan tira-koobka dadka ee 2006da ama tira-koobka beeraha, fadlan wac ama u qor xafiiska kuugu dhow ee Tira-koobka Kanada. Cunwaanada iyo lambarada taleefanka waxay ku qoranyihin xaashida soo socota.

Qaybta 1aad

Su'aalaha Tira-Koobka 2006da

Su'aalaha Tira-Koobka 2006da

TALLAABADA A

WAA SIR MARKA LA BUUXIYO

2. Qor lambarka taleefoonkaga :

Koodka taleefoon ee degmada

Lambarka taleefon

3. Halkan buuxi haddii cunwaan uuna ku qornayn banaanka sare ee loogu talagalay amba haddii cunwaankaagu ka duwanaan doono Maayo 16keeda 2006.

Lambarka iyo jidka ama goobta iyo "concession" (miyiga)

Lam. guriga

Magaalo, tuulo, xaafad, dhulka Indiyaanka

Gobolka

Koodka Boosta

---

1. AYAA LAGU DARI TALLAABADA B

- **QOF WAL OO INTA BADAN HALKAN KU NOOL, CUNWAANKANI:** oo ay ku jiraan caruurta dhawaan dhalatay iyo inta qol-wadaagta;
  - **ARDAYDA** sanadka gudihiisa ku soo noqotay si ay ula noolaadaan waalidkooda waa in lagu daro cunwaanka waalidkooda, xitaa haddii ay ku nool yihiin meel kale inta ay dugsiga dhiganayaan ama ay hayaan shaqo xagaa;
  - **CARUURTA LABADA WAALID AY WADA HAYAAN** ee halkan inta badan ku nool. Caruurta waqtii isu mid ah la nool waalid walba, waa in lagu daraa guriga waalidka ee la joogaan 16ka Maayo, 2006;
  - **LABADA QOF EE IS-QABA AMA WADA NOOL EE MEEL KALE KU NOOL** shaqo ama tacliin awgeed ee laakiin mar mar soo noqda;
  - **DADKA SHARCIGA JOOGITAANKA KANADA HAYSTA:** ee inta badan cunwaankaasi ku nool;
  - **DADKA KU ANDACOONAAYA XAALAD QAXOOTINIMO** iyo inta qoysku ka kooban yahay ee halkan kula nool;
  - **DADKA AJNABIGA AH EE HAYSTA RUQSAD SHAQO AMA TACLIIN** iyo xubnaha qoyska ee halkan kula nool;
  - DAD inta badan halkan ku nool laakiin hadda ku **jira meel guud oo lagu daryeelo/ilaaliyo** (sida guryaha dadka waayeelka, cusbitaal amba xabsi), **HADDI AY JOOGEN HALKAN LIX BILOOD IN KA YAR**;
  - **DADKA** joogi doona halkan Maayo 16keeda 2006, **EE AAN MEEL KALE KU LAHAYN HOY.**

2. HA GU DARIN TALLAABADA B

- Dadka gurigooda caadiga ah ku leh cunwaan kale oo Kanada ah, halkana u deggan ku meel gaar (tusaale: dadka booqashashada u jooga ama dadka hooy labaad oo ka muhimad yar ku leh halkan cunwaankan);
  - Dadka wadan kale deggan ee booqashada u jooga Kanada (tusaale: haddii qofku u joogo shaqo ganacsi ama fasax);
  - Dadka dawlado kale matalaaya iyo xubnaha ka kooban qoysaskooda;

3. HADII UNA JIRIN QOF LAGU DARO TALLAABADA B

TALLAABADA B

1. **Adigoo isku daraya imissa qof ayaa ku noolaan doona halkan, cunwaankan, Maayo 16keeda 2006 ? Ku dar qofkasta oo ku nool halkan sida caadiga ah, xatta haddii uu meel kale si ku meel gaar ah u joogo.**

---

2. **Adigoo isku daraya, ku qor hoosta, adigoo isticmaalaya XURUUFAHA SARAJOOGA, magaacda dhamaan dadka ku nool halkan. Ku bilow liistada qofka qaan-gaarka ah oo lagu xigsiiyo, haddii lagu dabiqi karo qofkaas *ninkeeda/naagtiisa* ama *qofka ay wada nool yihiin* iyo caruurtooda halkaas ku nool. Sii wad dadka kale oo dhan ee halkaa ku nool inta badan.**

MAGACA QOYSKA

Qofka 1

Qofka 2

Qofka 3

Qofka 4

Qofka 5

Qofka 6

Qofka 7

Qofka 8

Qofka 9

Qofka 10

MAGACA QOFKA

TALLAABADA C

Miyaad cidna ka tegtay Tallaabada B sababtoo ah adiga oo aan hubin in lagu daraayo liistada?

Tusaale:

- *Qof cunwaankan ku nool oo guri kale leh;*
- *Qof si ku meel gaar ah u maqan*

Maya

Ha → Muuji magaca, qaraabanimada, iyo sababta

Magaca _____

_____

Qaraabanimada / _____

_____

Sababta _____

_____

TALLAABADA D

1. Miyuu qof liistada B lagu daray yahay maamule beereed oo soo saara ugu yaraan hal midhe beereed oo iib ulajeedo? (midhe, xoolaha la dhaqdo, caano, digaag, naalo, waxyaabaha kasoobaxa beeraha qufulan ama beeraha yaryar, geedaha kirismaska, bustaan, malab, shinni, waxyaabaha laga sameeyo siirooga maabalka, saamaha, iwm.)

Maya → Teg tallaabada E

Ha

2. Maamulahan beereed ma isaga laftigisa ayaa ku shaqa lee maamulmaalmeedka beerta?

Maya

Ha

TALLAABADA E

Feegar magacda tallaabada B ee su'aasha 1, korka sare ee xaashada 4.
Si lamid ah u sii wad.

---

1. MAGACA

Meesha banaan ee lagu siiyey, ku soo guuri magacyada si la mid ah **Tallaabada B.** Ka bacdina ka jawaab su'aalahan so socda qof walba.

QOFKA 1

Magaca qoyska

Magaca qofka

---

2. LABOOD AMA DHIDIG

- Labood
  - Dhidig
-

3. TAARIKHDA DHALASHADA

	Maalinta	Bisha	Sanadka
<i>Tusaale:</i>	<u>1 3</u>	<u>0 2</u>	<u>1 9 5 0</u>

Haddii taariikhda dhabta ah aan la garanayn ku qor qiyaasta ugu dhow.

Taariikhda dhalashada:

Maalinta   Bisha   Sanadka

---

4. XAALADDA GUUR

Ku calaamade "X" goobaabin kaliya

- Waligay ma guursan
  - Si sharci ah ayaan u guursaday (mana kala noolin)
  - Waan kala noolahay, laakiin weli sharci ayaan isu-qabnaa
  - Waan is-furay
  - Waa la iga dhintay
-

5. Qofkani ma xeer la'aan ayuu qof kale kula noolyahay ?

XEER-LA'AAN isu-qabidda waxa loola jeedaa laba qof oo isu jinsiya ama kala jinsiya oo lammaane u nool, iyaga oo aan sharci isu qabin.

- Ha
  - Maya
-

6. XIRIIRKA QARAABO EE KA DHAXEEYA QOFKA 1

Qof wal oo halkani ku nool inta badan, sharax waxa ay isu yihin qofka 1.

Ku calaamaday "X" ama ku caday jawaab kaliya.

Caruurta labada is-qaba qof kale u dhale, caruurta la korsade, caruurta labada wada nool ee aan sharci isu-qabin dhalleen waxa lagu xisaabiyyaa wiilasha ama hablaha la dhallow.

Haddii inta laga dooranaayo midna aan lagu dabiqi karin, waxad isticmaashaa "sanduuqa kale" si aad u tilmaamtid qofkaasi qaraabada ka dhexeysa qofka 1aad.

Tusaalayaasha "kale" ee qaraabada qofka 1aad:

- *ina-addeer/ina-habreed/ina-abti*
- *gabadha walaasha ama walaalkaa dhallo/ wiilka walaalkaa ama walaashaa dhasho*
- *xaaska (ninka ama naagta) ee reer qol ka degan*
- *inanka ama inanta aad dhashay qofka ay qol la wadaagaan*
- *shaqaale*
- *dhidig is qaba ama lab is qaba*

QOFKA 1

QOFKA 1

QOFKA 2

- Ninka ama naagta ee Qofka 1aad
- Qofka jinsiga kale ah ee Qofka 1 u qabo
- Qofka jinsigiisa ah ee Qofka 1 u qabo
- Wiilka ama inanta u dhallay Qofka 1aad
- Wiilka ama gabadha sodoga ama sodohda qofka 1aad u yahay
- Ilmaha awooga/ ayeeyada qofka 1 aad u yahay
- Aabaha ama hooyada qofka 1aad
- Sodogga ama sodohda qofka 1aad
- Awooowga/ayeeeyda qofka 1
- Salaalka ama walaasha qofka 1aad
- Seeddiga ama dumaashiga qofka 1aad
- Qofka reer qol ka degan
- Qofka qol aad la wadaagtid

Wax kale: *Cadee*

WAX QABADKA NOLOSHO QOKFA EE MAALIN WALBA

7. Qofkani wax **dhibaata ah** ma ka qabaa maqalka, araga, hadalka, socodka, fuulitaanka salaanka, foorarka, wax-barashada ama wax qabad kuwa la mid ah?
- Ha, mararka qaarkood
 Ha, inta badan
 Maya
-
8. Xaalad jireed ama maskaxeed ama mashaakil caafimaad **hoos ma u dhigi karta inta ama nuuca wax-qabad** qofkani qaban karo:
- (a) guriga?
- Ha, mararka qaarkood
 Ha, inta badan
 Maya
- (b) shaqada ama dugsiga?
- Ha, mararka qaarkood
 Ha, inta badan
 Maya
 Laguma dabiqi karo
- (c) wax-qabadka kale, gaadiidka, waqtiga firaaqaha?
- Ha, mararka qaarkood
 Ha, inta badan
 Maya

MACLUUMAADKA DHAQAN-BULSHEEDKA

9. Halkuu ku dhashay qofkani?
Xadid jawaab celin kaliya, iyada oo ku salaysan xadadka hadda

Wuxuu ku dhashay Kanada

☐ Niyuufunland iyo Labaraador.	☐ Manitooba
☐ Gasiirada Birins Idwar	☐ Saaskasheewaan
☐ Noofa Iskooshia.	☐ Albeerta
☐ Niyuu Baranswiik	☐ Biritish Kolombia
☐ Keebeek	☐ Yuukoon
☐ Ontaario	☐ Gobolada Waqooyi Galbeed
	☐ Nunaavuut

Wuxuu ku dhashay meel Kanada ka baxsan

Waddanka cadee

10. Qofkani waddan kee ayuu muwaadin ka yahay?

Muuji in ka badan hal waddannimo, haddii lagu dabiqi karo.

“Jinsiyad siinta Kanada” waxay tilmaamtaa marka qofka soo haajiray la siiyo waddaninimada Kanada, sida sharciga u degsan waddaninimada.

- Kanada ayuu u dhashay
- Qof waddan kale u dhashay oo la siiyey waddaninimada Kanada

Waddan kale- *Cadee*

---

11. Qofkani imika, ama waligiis ma ahay qof **waddankiisii ka soo haajiray oo soo degay** Kanada?

“Qofka waddankiisii ka soo haajiray ee soo degay Kanada” waa qof mas’uuliyiinta socdaalku xaq u siiyey in u si rasmi ah Kanada ugu noolaado.

- Maya → Teg su'aasha 13
- Ha

12. Sanadkee ayaa qofkani markii ugu horeysay Kanada soo degay?

Sanadka _____

Haddii sanadka dhabta ah aan la garanaynin, ku qor qiyaasta ugu haboon.

---

13. Qofkani si wanaagsan oo ku filan in u ku sheekayn karo ma u yaqaan Ingriiska ama Fransiiska ?

Calaamade “X” goobaabin kaliya

- Ingriiska oo kaliya
- Faransiiska oo kaliya
- Ingriiska iyo Faransiiska labada
- Ingriiska iyo Faransiiska midnaba

14. Luqadahee, oo aan ahayn Ingriis iyo Faransiis ayuu qofkani ku hadlaa si ugu sheekayn karo si fiican?

- Midnaba

AMA

Cadee luqadda, luqadaha kale

---

15. (a) Luqadee ayuu qofkani ku hadlaa **inta badan** marka guriga joogo?

- Ingiriisiga
- Faransiiska

Ku kale- *Cadee*

(b) Qofkani luqado kale miyuu **si joogto ah** ugu hadla marka u guriga joogo?

- Maya
- Ha, Ingiriisiga
- Ha, Faransiiska

Ku kale- *Cadee*

---

16. Waa maxay luqadda qofkani **markii hore caruurnimadiisii** guriga ku bartay **ay illaa iminka u fahmaayo**?

Hadaanu qofkani garanayn askii uu u hor bartay cadee afka labaad uu bartay.

- Ingiriisiga
- Faransiiska

Ku kale- *Cadee*

Muddo ka badan 100 sano ayuu Tira-Koobku uruuriya macluumaad ku saabsan dadka asalkooga si loo garto cida ay ka koobantahay umadda kala jaadka ah ee Kanada.

17. Qofkan awowyaaashi ayee ahayeen ?

Awowyaaasha wey ka shisheeyanaabaha aabihama hooyada hooyaded.

Tusaalee, Kanadiaan, Ingiriis, Faransiis, Shiine, Talyaani, Jarmal, Scottish, Indiyaanka Bari, Aayrish, Kirri, Miikmaak (Micmac), Meetiis, Inuit (Iskiimo), Ukaraanian, Datch, Filibiino, Poolish, Portagiis, Yuhuudi, Giriik, Jameekaan, Fiyyadnamiis, Lubnaani, Shili, Salfadoor, Soomaali, etc.

Cadde inta assal ee aad ku dabiqi karto adigo isticmaalaya xurufaha sarajooga.

---

18. Qofkani Aborijinal ma yahay, taas oo ah Indiyaan Waqooyiga Mareekan, Meetis ama Inuit (Iskiimo)?

Haddii jawaabto haa tahay, ku calaamadee “X” goobaabta, goobaabaha ugu haboon ee iminka qofkaasi tilmaamaysa.

- Maya ➔ **Su'aasha ku xigta sii wad**
- Ha, Indiyaan Maraykanka Waqooyi
- Ha, Meetis
- Ha, Inuit (Iskiimo)

► Teg Su'aasha 20

-
19. Miyuu qofkani yahay:

Ku calaamadee “X” mid in ka badan ama cadee, haddii ay jirto.

Waxa macluumaadkan loo ururinaayaa si uu gacan u siiyo barnaamijka hore u marinaaya fursado is-leeg si uu qof walba qayb uga qaato nolosha bulshada, dhaqanka, iyo dhaqaalaha Kanada.

- Caddaan
- Shiine
- Koonfurta Aasiya (*sida, Hindida, Baakistaani, Sirii Laanka iwm.*)
- Madow
- Filibiiño
- Maraykanka Laatiin
- Koonfurta Bari ee Aasiya (*sida Fiiyadnamiis, Kambodiyaan, Malesian, Lootiyaan, iwm.*)
- Carab
- Aasiyada Galbeed (*sida Iiraan, Afqaan, iwm.*)
- Kuuriyaan
- Jabban

Mid kale- *Cadee*

-
20. Miyuu qofkani yahay xubin ka mid ah qabiilka Indiyaan/First Nation?

- Maya
- Ha, waa xubin ka mid ah Indiyaan/First Nation

↓
Cadee Qabiilka Indiyaan/ First Nation (sida, Musqueam)

---

21. Miyuu qofkani yahay Indiyaan heshiiska lala galay (Treaty Indian) ama kuwii la diiwaan galiyey (Registered Indian) sida u dhigaayo Xeerka Dadka Indiyaan ee Kanada?

- Maya
  - Ha, Treaty Indian ama Registered Indian
-

DHAQ-DHAQAAQA

23. Halkuu qofkani ku noolaa **1 sanno ka hor**, taas oo ah **Maayo 16 keedii, 2005?**

Ku calaamade "X" goobaabin kaliya.

Füri:

Kuwa calaamadeeyey goobaabinta sadexaad:

Fadlan waxad siisaa magaca magaalada ama degmada baddalka magaalo weyn iyo nawaaxigeeda ee ay ka mid tahay.

Tusaale:

- *Saanich baddalka Victoria (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda);*
- *Saint Albert baddalka Edmonton (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda);*
- *Laval baddalka Montreal (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda).*

- Wuxu ku noolaa/nooleyd cunwaan **la mid ah** ka imika
- Wuxu ku noolaa/nooleyd cunwaan **ka geddisan**, laakiin **isla** magaalo, degmo, tuulo, magaalada nawaaxigeeda, xaafad dawladeeda hoose gaar u tahay ama reserve Indiyaan.
- Wuxu ku noolaa/nooleyd magaalo, degmo, tuulo, magaalada nawaaxigeeda, xaafad dawladeeda hoose gaar u tahay ama reserve Indiyaan **Kanada oo ka geddisan**.

Cadee magaca:

Magaalada, degmada, tuulada, xaafada dawladeeda hoose gaarka u tahay ama reserve Indiyaan.

Gobolka

Koodhka Boostada

- Wuxu ku noolaa **meel ka baxsan Kanada**

Cadee magaca waddanka

---

24. Xagee ayuu qofkani ku noolaa **5 sanno ka hor**, taas oo ah **Maayo 16 keedii, 2001?**

Ku calaamade "X" goobaabin kaliya.

Fiiri:

Kuwa calaamadeeyey goobaabinta sadexaad:

Fadlan waxad siisaa magaca magaalada ama degmada baddalka magaalo weyn iyo nawaaxigeeda ee ay ka mid tahay.

Tusaale:

- *Saanich baddalka Victoria (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda);*
- *Saint Albert baddalka Edmonton (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda);*
- *Laval baddalka Montreal (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda).*

- Wuxu ku noolaa/nooleyd cunwaan **la mid ah** ka imika
 Wuxu ku noolaa/nooleyd cunwaan **ka geddisan**, laakiin **isla** magaalo,degmo, tuulo, magaalada nawaaxigeeda, xaafad dawladeeda hoose gaar u tahay ama reserve Indiyaan.
 Wuxu ku noolaa/nooleyd magaalo, degmo, tuulo, magaalada nawaaxigeeda, xaafad dawladeeda hoose gaar u tahay ama reserve Indiyaan **Kanada oo ka geddisan**.

Cadee magaca:

Magaalada,degmada, tuulada, xaafada dawladeeda hoose gaarka u tahay ama reserve Indiyaan.

Gobolka

Koodka Boosta

- Wuxu ku noolaa **meel ka baxsan Kanada**

Cadee magaca wadanka

MEESHA AY KU DHASHAYN WAALIDKU

25. Xagee ayuu **mid wal oo** qofkani waalidkiis ahi ku dhashay?

(a) **Aabaha**

Ku calaamadee "X" ama cadee waddanka adiga oo raacaya xuduudaha hadda jira.

Aabaha

Wuxuu ku dhashay Kanada

Wuxuu ku dhashay meel Kanada ka baxsan

Cadee waddanka

(b) **Hooyada**

Ku calaamadee "X" ama cadee waddanka adiga oo raacaya xuduudaha hadda jira.

Hooyada

Waxay ku dhalatay Kanada

Waxay ku dhalatay meel Kanada ka baxsan

Cadee waddanka

WAXBARASHADA

26. Qofkan miyuu haystaa shahaado dugsi sare ama tu la mid ah?

Shahaadoyinka u dhigma iskuulka sare waxa ka mid ah waxbarashada guud (GED) iyo waxbarashada hoose ee dadka waweyn (ABE).

Shahaado dugsi sare

Ha, shahaado dugsi sare

Ha, shahaado lamid ah tan dugsi sare

Maya

---

27. Qofkan ma dhamaystay **toobabar rasmi** ah ama **shahado xagga** farsamada?

Ku calaamade "X" inta goobaabin ee ku dabiqi karto.

Tusaale:

- *Taaloo*
- *CNC machinist*

Toobabar rasmi ah ama shahaado xagga farsamada

- Ha, Shahaado Toobabar rasmi ah
  - Ha, Shahaadooyin kale oo xagga farsamada
  - Maya
-

28. Qofkan miyuu ka haysta shahaado **koolij, CEGEP ama dugsi kale oon jaamacad ahayn?**

Ku calaamade "X" inta goobaabin ee ku dabiqi karto.

Tusaale:

- *farsamadda xisaabta*
- *guryo iibiye*
- *farsamadda injiniirnimo ee warshadaha*

Shahaado koolij, CEGEP ama dugsi kale oon jaamacad ahayn

- Ha, shahaado aan ku qaataay muddo 3 bilood ka yar
  - Ha, shahaado aan ku qaataay muddo u dhaxaysa 3 bilood iyo hal sano
  - Ha, shahaado aan ku qaataay muddo u dhaxaysa hal sano iyo 2 sano
  - Ha, shahaado aan ku qaataay muddo ka badan 2 sano
  - Maya
-

29. Qofkan miyuu haysta wax shahaado **jaamacadeeda?**

Ku calaamade "X" inta goobaabin ee ku dabiqi karto.

Shahaadooyin jaamacadeed

- Ha, shahaado ka hoosesa baashalor
  - Ha, shahaado baashalor (ku dar LL.B.)
  - Ha, shahaado ka saraysa baashalor
  - Ha, shahaado maastar
  - Ha, shahaado dhakhtarnimo, dhakhtarka ilkaha, dhakhtarka xoolaha ama kan indhaha
  - Ha, helay doktorato
  - Maya
-

- 30.** Shahaadada **ugu saraysa** ee qofkan haysto laante ku saabsantahay?

Fadlan muuji. Tusaale:

- *mikaanistaha gawaadhida*
- *injiniir*
- *farsamada ilkaha*
- *mikaanistaha dayuuradaha*
- *farsamada dhakhtar baadhista*
- *xanaanada carurta*
- *dhaqalaha beeraha*
- *farsamada konbuutarka*

Laanta qofkan shahadadiisa u saraysa u ka haysto

AMA

- Wax shahaada haba yaraatee
(**oo ka saraysa** dugsi sare) **Teg su'aasha 32**
-

- 31.** Gobolkee ama waddankee ayuu qofkan ka qaatay shahaadada **ugu saraysa** ee u haysto?

Kanada gudaheeda

Cadee gobolka

AMA

Meel Kanada ka baxsan

Cadee waddanka

- 32.** Qofkan miyuu dhigtay iskuul, koolij, CEGEP ama jaamacad marka lagasoobilaabo sibtaanbar 2005?

Ku calaamade "X" inta goobaabin ee ku dabiqi karto.

- Ha, wuxuu dhigtay dugsi hoose, dugsi dhexe ama dugsi sare
  - Ha, wuxuu dhigtay dugsi farsamada, koolij, CEGEP ama dugsi kale oo jaamacad ahayn
  - Ha, wuxuu dhigtay jaamacad
  - Maya, wax dugsi ah muu dhigan marnaba marka lagasoobilaabo siibtaanbar 2005
-

HAWLAHA LAGA QABTO GURIGA

Fiiri:

Todobaadkii hore wuxuu tilmaamayaa ilaa Axadii, Maayo 7 deedii ilaa Sabtidii, Maayo 13 keedii, 2006.

Su'aasha 33, ka war-bixi waqtiga dhan ee lagu qaatay hawl walba, xataa haddii laba hawlood ama in ka badan ay dhacayn mar isu mida.

33. Todobaadkii hore, imisa saacadood ayuu qofkani ku qaatay hawlaha soo socda:

- (a) Qabashada hawl guri oo aan **lacag la iska siinaynin**, shaqo guriga daaradiisa ah, ama dayac tir guriga ah oo loo qabanaayo qof ka mid ah guriga ama kuwa kale?

Waxa ka mid ah tusaalyaasha: Cunta karista, dhaqidda baabuurka, dhaqidda dharka, goysta cooska, adeega suuqa, qorshaynta baahida guriga, iwm.

- Midnaba
- Ka yar 5 saacadood
- 5 ilaa 14 saacadood
- 15 ilaa 29 saacadood
- 30 ilaa 59 saacadood
- 60 saacadood ama wixii ka badan

- (b) Ilaalim mid ama in ka badan caruurta qofkani, ama caruurta dad kale, **lacag la'aan?**

Tusaalayaal ka mid ah: qubeysiga, ama la ciyaaridda caruurta yar-yar, caruurta oo baabuurka lagu geeyo cayaaraha, ama laga caawiyo waajibaadka dugsiga, caruurta qaangaadhka ah oo lagala hadlo mashaakilkooda, iwm.

- Midnaba
- Ka yar 5 saacadood
- 5 ilaa 14 saacadood
- 15 ilaa 29 saacadood
- 30 ilaa 59 saacadood
- 60 saacadood ama wixii ka badan

- (c) Daryeelka ama mucaawinada **lacag la'aanta ah** ee la siiyo hal ama in ka badan dadka duqoobey?

Tusaalayaal ka mid ah: kaalmayn shakhsii ah oo la siiyo duq qoyska ka mid ah, booqashada dadka duqoobey, kula sheekaysiga telefoonka, ka caawinida adeega suuqa, baanka ama qaadashada daawooyinka, iwm.

- Midnaba
- Ka yar 5 saacadood
- 5 ilaa 9 saacadood
- 10 ilaa 19 saacadood
- 20 saacadood ama ka badan

WAX-QABADKA SUUQA SHAQADA

34. **Todobaadkii hore**, imisa sacadood ayuu qofkani shaqo lacag la iska siiyo ama shaqo iskiis ah ku qaataay?

Fadlan qor inta saacadood ee qofkan ka shaqeeyay dhamaan shaqooyinki u qabtay todobaadkii hore, ama mushaar ha laga siiyo ama iski ha u shaqaystee. Ku dar:

- *ku shaqeynta saacado, mushahar biled, bakhshiish, dilaal;*
- *Ka shaqeeya ganacsigisa/ganacsigeeda, beer ama xirfad, kaligii ama lala wadaago;*
- *Toos u socodsinta hawlaha ganacsi ama beereed si lacag-la'aan ah (tusaale, midha abuur, xisaab hayn).*

Tirada saacadaha (saacada ugu dhaw)

→ Teg su'aasha 40

AMA

Midnaba → Su'aasha ku xigta sii wad

---

35. **Todobaadkii hore**, qofkani ma laga fadhiisiyey shaqada ku meel gaar ahaan, mase ka maqnaaday shaqadiisa ama hawshiisa?

Ku calaamadee "X" goobaabin kaliya.

- Maya
  - Ha, ka fadhiisi ku meel gaar ah, wuuse sugayaa in uu ku noqdo
  - Ha, fasax, jiro, banaan bax, mudaaharaad iridaha la-isu gooyo, ama u maqnaansho kale
-

36. **Todobaadkii hore**, qofkani ma samaystay diyaar garayn la hubo in u afarta todobaad ee soo socota bilaabo shaqo cusub?

- Maya
  - Ha
-

37. **Afartii todobaad ee tegtay** qofkani shaqo lacag la iska siiyo ma raadsaday?

Tusaale: ma la xiriiray xarunta shaqada, ma hubiyey kuwa wax shaqaaleeya, meel ama ma ka jawaabay xayaysiiska jaraa'idka lagu qor, iwm.?

Ku calaamadee "X" hal goobaabin kaliya

- Maya → Teg su'aasha 39
  - Ha, raadsaday shaqo waqtii- buuxda ah
  - Ha, raadsaday shaqo waqtii-dhiman (in 30 saacadood ka yar todobaadkii)
-

38. Ma bilaabi lahaa qofkani shaqo **todobaadkii hore** haddii shaqo jiri lahayd?

Ku calaamadee "X" goobaabin kaliya

- Ha, wuu bilaabi lahaa shaqo
  - Maya, mar horeba shaqo ayuu helay
  - Maya, sababtoo ah jiro ama curyanimo ku meel gaar ah
  - Maya, sababtoo ah, wuxuu lahaa waajibaad shakhxi ama qoys
  - Maya, wuxuu tegaayey dugsi
  - Maya, sababa kale
-

39. Waqtigee ayaa qofkani ugu dambeysey in u mushaar ku shaqeeyo **ama** iskii u shaqeysto, dhawr maalmoodna ha ahaatee?

Ku calaamadee "X" goobaabin kaliya.

- 2006 dhexdeeda → **Sii wad su'aasha tan ku xigta.**
  - 2005 dhexdeeda → **Sii wad su'aasha tan ku xigta.**
  - 2005 ka hor → **Teg su'aasha 51.**
  - Waligiina ma shaqaynин → **Teg su'aasha 51.**
-

Füuri: Su'aalaha 40 ilaa 48 waxay ku saabsan yihiiin shaqadii ama ganacsigii todobaadkii hore.

Haddii qofkani shaqo qaban todobaadkii hore, sheeg shaqadii ugu badnayd uu qabto marka laga bilaabo Janaayo 1 deeda, 2005. Haddii qofkani hal shaqo in ka badan hayey todobaadkii hore, sheeg shaqada ugu saacado badnayd.

40. Ayuu qofkani u shaqeeyey?

Qor magaca ganacsigooda, dadka iskood u shaqeysta. Ganacsigu haduuna lahayn magac, qor magaca qofka.

Sida soo socota u feegar adigo isticmaalaya xuruufaha sarajooga:

Magaca shirkadda, wakaaladda dawladda, iwm.

A B C C O N C R E T E P R O D U C T S L I M I T E D

Magaca Shirkadda, wakaaladda dawladda, iwm.

Qaybta, warshadda, waaxda, iwm. (haddii lagu dabiqi karo)

---

41. Nuuçay ayuu ahaa ganacsigu, warshaddu ama adeegu?

Fadlan tafaasiil ka bixi. Tusaale:

- *dhismaha guryo cusub*
- *dugsi hoose*
- *booliis balad*
- *beer haruur*
- *tukaan gada kabaha*
- *cuntada tafaariq loo iibin*
- *warshada qalabka baabuurtta*

Nuuça ganacsiga, warshadda ama adeega

---

42. Qofkani shaqadiisu maxay ahayd?

Fadlan si cad u sheeg. Tusaale:

- *xoghayey sharci*
- *hagaajiyaha qasabahaha biyaha*
- *tusaha kaluumeysga*
- *isu-ururiyaha saabaanka alwaaxda ah*
- *macalinka dugsiga sare*

(*Haduu ciidamada qalabka sida ka tirsan yahay, sheeg darajadiisa*)

Nuuça shaqada

---

43. Shaqadan, maxay ahayd wax qabadka ugu muhimsan ee qofkani qabtay?

Fadlan tafaasiil ka bixi. Tusaale:

- *diyaariyey waraaqaha sharciga ah*
- *rakibay tuubooyinka biyaha ee guryaha la dago*
- *toosiyey dadka kaluumeysta*
- *sameeyey saabaanka alwaaxda*
- *dhigay maadada xisaabta*

Wax qabadka ugu muhimsan

---

44. Shaqadani ama ganacsigan, qofkani inta ugu badan miyuu:

Ku calaamadee "X" goobaabin kaliya

- Ku shaqeeynaayey shaqo lacagta la isusiiyo maalin/todobaad, mushahar, bakhshiish, dillaal
- Lacag-la'aan ugu shaqeeya ninkeeda/naagtiiisa ama qaraabo kale beer ama baayacmushtar qoysku leeyahay?
- Iskii u shaqeyste aan shaqaale kale laheen (kali ama wadajir)?
- Iskii u shaqeyste oo leh shaqaale kale (kali ama wadajir)

→ Teg su'aasha 46

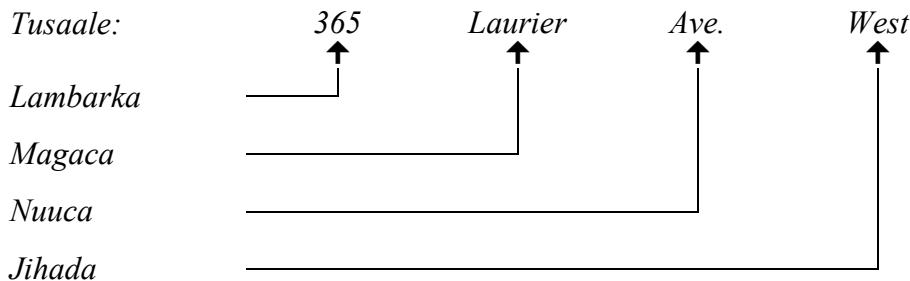
→ Teg su'aasha 46

45. Haduu yahay iskii u shaqeyste, qofkani beertiisu ama baayacmushtarkiisa miyaa si sharcı ahaan sharaaku lagula yahay?

- Maya
- Ha

46. Qofkani cunwaankay ayuu **sida caadiga ah** ka shaqeeyaa **inta badan?**

Tusaale:

Haddii jihadu tahay (sida, Waqooyi, Koonfur, Bari, Galbeed) ay cunwaanka jidka ka mid tahay, fadlan ku dar.

Haddii cunwaanka jidka aan la garanaynin ama u yahay sanduuq boosse, cadee dhismaha ama isgoyska ugu dhaw. Ha sheegan sanduuq boosse.

Fadlan sii magaca magaalada ama degmada, halka aad ka siin lahayd magaalada weyn iyo nawaaxigeeda ee ay ka mid tahay

Tusaale:

- *Saanich baddalka Victoria (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda)*
- *Saint Albert baddalka Edmonton (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda);*
- *Laval baddalka Montreal (magaalada weyn iyo nawaaxigeeda)*

Haddi cunwaanka shaqadu ka duwan yahay cunwaanka loo shaqeeyaha, fadlan waxad bixisaa cunwaanka dhabta ah ee qofkani ka shaqeeyo (sida, macallimiinta dugsigu waa in ay bixiyaan cunwaanka dugsigooda, ma aha cunwaanka gudida dugsiga).

- Ka shaqeyey guriga (oo beertu ku jirto) → Teg su'aasha 48
- Ka shaqeyey meal Kanada ka baxsan → Teg su'aasha 48
- Ma jiro cunwaan go'an oo shaqo → Teg su'aasha 47
- Ka shaqeyey cunwaanka hoos ku xusan:

Cadee cunwaanka oo dhan

Cunwaanka jidka (eeg tusaalah)

Magaalada, degmada, tuulada, degmada nawaaxigeeda, xaafad dawladeeda hoose, reserve
Indiyaan

Gobolka

Koodka Boostada

---

47. Siduu qofkani **sida caadiga ah** shaqada u tagaa?

Haddii qofkani isticmaalo gaadiid kale duwan, calaamadee midka u isticmaalo masaafada ugu dheer safarka.

- Baabuur yar, mid weyn ama faan - wada
  - Baabuur yar, mid weyn ama faan - rakaab ahaan
  - Gaadiid dadweyne (*sida baska, ka korontada, ka dhulka hoostiisa mara, treenka fudud, treenka magaalada agagaar keeda lagaga soo shaqo tago, doon ku-tallabid*)
  - Shaqada wuu usii lugeeyey
  - Baaskiil
  - Mooto
  - Tagsi
  - Siyaabe kale
-

48. (a) Shaqadani, luqadee ayuu qofkani **inta badan** isticmaala?

- Ingiriisi
- Faransiis

Tu kale - *Cadee*

(b) Qofkani **si joogta ah** shaqadani ma u isticmaali jiray luqado kale?

- Maya
- Ha, Ingrisi
- Ha, Faransiis

Ha, ku kale - *Cadee*

---

49. Imisa **todobaad** ayuu qofkani shaqeeyey **sanadkii 2005**?

Fadlan qor inta todobaad ee qofkan ka shaqeeyay dhamaan shaqooyinki u qabtay 2005ti, ama mushaar ha laga siiyo ama iskii ha u shaqaystee.

Ku dar todobaadyadii qofkani:

- *fasax ahaa ama fasax jiro oo lacag leh;*
- *u shaqeeyey shaqo buuxda ama to dhiman;*
- *ku shaqeeyey shaqo maalin/todobaad lagu qaato, mushahar, bakhshiish ama dillaal;*
- *iskii u shaqayste ayuu ahaa*
- *wuxuu toos uga shaqeeyey hawla ha beerta ama ganacsiga qoyska tii oon loo qoondayn mushahar rasmi ah.*

Midnaba   → Teg su'aasha 51

AMA

← Tirada todobaad

---

50. Todobaadyadaas **intooda badan**, qofkani miyuu shaqeeyey **waqtibuuixa** ama **waqtidhiman**?

Ku calaamadee “x” hal goobaabin kaliya

- Waqtibuuixa (30 saacadood ama in ka badan todobaadkiiba)
  - Waqtidhiman (ka yar 30 saacadood todobaadkiiba)
-

DAKHLIGA 2005

51. Si waqtii aan u helno, qofkasta wu u fasaxi kara Tira-Koobka Kanada in u isticmaalo macluumaadka ku saabsan dakhligisa ee laga hayo inta u ka jawaabayoo **su'aasha 52**.
- *Sidaa waxa loo ogalyahay oo kaliya dadka buuxiyay foomka dakhliga ee ku saabsan sanadka dhamanaya 31 ka diisambar 2005.*
  - *Fadlan ogow in isticmaalida macluumaadkaasi u la xiriiro tira-koobka oo kaliya.*

Qofkani ma siinaya Tira-Koobka Kanada ruqsad si ay u isticmaalan macluumaadka ku saabsan dakhligiisa sanadka dhamanaya 31 ka diisambar 2005?

- Haa → Qofka 1 wu ogolyahay. **Teg su'aasha 53**
 Maya → **Su'aasha 52 ku xigsii**
-

52. Sanadkii ku dhamaaday Diisambar 31, 2005, qofkani miyuu ka helay wax dakhli ah meelaha hoos ku xusan?

Ku jawaab “Ha” ama “Maya” meel wal oo wax ka soo galeen. Haddii “Ha” tahay, cадee intay leegtahay lacagta soo gashay; haddii khasaare tahay, calaamadee “khasaare”.

SHAQO MUSHAHAR LAGA QAATO:

- (a) Isugeynta **lacagta maalin/todobaad** lagu qaato iyo **mushaharka**, oo ay ku jiraan dillaal, gunno, bakhshiish, macaashka cashuur laga qaado, gargaarka cilmibaadhista lagu helo, royalties, iwm inta aan waxba laga goonin.

- Ha
↳ \$ _____ .00
 Maya
-

ISKII- U- SHAQAYSTE

- (b) **Dakhliga saafiga ah ee beerta ka soo galay** (*dakhliga guud oo laga reebay kharaashyada*) oo ay ku jirto deeqdu iyo kabida laga bixiyo baarnaamijyada taakulaynta beeraha, bixinta gudida suuq gaynta, dakhliga guud ee ka yimaada caymiska.

- Ha
↳ \$ _____ .00
 Khasaare
 Maya

- (c) **Dakhliga saafiga ah ee aan ahayn ka beerta ee ka soo galaa baayacmushtar aan ahayn shirkad iskeed u madax banaan shariyan, ee ku shaqaysa xirfad ay leedahay, iwm.**
(dakhliga guud oo laga saaro kharaashyada)

Ha

↳ \$ _____ .00

Khasaare

Maya

DAKHLIGA LAGA HELO DAWLADDA

- (d) **Lacagta ciyaalka, sida cashuur dhaafista ciyaalka, deeqaha la siiyo xaasaska** (dowlada sare, dowlad goboleed)

Ha

↳ \$ _____ .00

Maya

- (e) **Mushahar hawl gab ah, Ballan qaadka dakhliga dheeriga ah iyo gunnada xaasku ka helo dawladda sare oo kaliya** (*dekhliga dheeradka ah ay ka yimaada dawlad gobaleedka waa in lagu xusaa (h)*).

Ha

↳ \$ _____ .00

Maya

- (f) Waxtar (lacagta) ka yimaada **qorshaha hawl gabka ee Kanada ama Quebec (Canada/Quebec Pension Plan)**

Ha

↳ \$ _____ .00

Maya

- (g) Waxtar (lacagta) ka soo gale **Caymiska Shaqo La'aanta** (*isu-geynta waxtarka inta aan la cashuuriin*)

Ha

↳ \$ _____ .00

Maya

- (h) **Dakhliga kale ee laga helo dawlada**, *dakhliga kabida ama deeqaha ka yimaada dawlad gobaleedka, usoo celinta canshuurta wax gadashada/ canshuurta gadashada ee la is waafajiyey, u soo celin cashuur dhaafka ee dawlad gobaleedka, xuquuqda shaqaalaha, dakhli hawl-gabka ciidamada qalabka sida, dakhliga saboolka.*

Ha

↳ \$ _____ .00

Maya

DAKHLI KALE:

- (i) **Qaybo macaash, dulsarka** lacagta aad maal galisay shirkad ama dawlad, shahaadadaha dhigaalka ama kaydiska, iyo **dakhliga maal galin kale**, *sida kirada guryaha, dulsarka rahaamadda. Ha ku darin macaashka/khasaaraaha maalka.*

Ha

↳ \$ _____ .00

Khasaare

Maya

- (j) **Dakhliga hawl gab, gabow shaqa uga ruqsayn** iyo **lacag meel la dhigay**, *faa'iidada sanad welba laga helo, oo ay ku jirto kuwa ee bixiyaan RRSPs iyo RRIFs. Ha ku darin wixii lacag ah ee aad kala baxdo qorshaha hawl-gabka ama RRSP'ga..*

Ha

↳ \$ _____ .00

Maya

- (k) **Dakhliga kale ee lacageed**, sida masruufka haaska, kaalmada caruurta la siiyo, deeq wax-barasho

Ha

↳ \$ _____ .00

Maya

ISUGEYNTA DAKHLIGA 2005 GEESKASTA HA KA YIMAADE

Ha

\$ .00

Khasaare

Maya

Cashurta laga bixiyay dakhligii 2005 (dowlada sare, dowlad goboleed)

\$ .00

**Su'aashan waxay saameesa qof kasta oo halkan ku nool marka lagu daro kuwa ka yar 15 jir.
Haddii aad dad kale u hadlaysiid, fadlan la tasho qof kasta.**

53. Xeerka Tira-Koobka wuxu ka damaanad qaadaya sirta maclumaadkaga. Haddii su'aashan «Ha» ku jababtid oo qudha, ayaa maclumaadkaga la bixindoona 92 sano ka dib marka la qaado Tira-Koobka 2006. Haddii «Maya» aad qortid ama aad ka tagtid su'aasha, maclumaadkaga khaska weligid lama bixinayo.

Qofkan raali ma ka yahay in la bixiyo maclumaadkiisa Tira-Koobka 2006da sanadka 2098 (92 sano ka dib)?

- Ha
  - Maya
-

TALLAABADA F

Ka jawaab su'aalaha H1 illaa H8 ee gurigan:

Gurigu waa guryo kala soocan oo irid khaas ah oo dibada looga soo galoo leh ama leh wadiiqo ka dhaxaysa, ama jaran jaro ku dhex taal dhismaha. Iridani waa in ay noqoto mid aan soo dhex marin qof kale hooygiisa.

H1. Ayaa bixiya ijaarka ama rahaamada, cashuurta, korontada, iwm., gurigan?

Haddii qof in ka badan ay bixintan isu soo dar-daraan, ku calaamadee "X" inta goobaabin ah ee ku haboon oo dhan

- Qofka 1aad
  - Qofka 2aad
  - Qofka 3aad
  - Qofka 4aad
  - Qofka 5aad
  - Qofku xusan waydiin kale oo gurigan la xiriira
  - Qof aan halkan ku noolayn
-

H2. Miyaad gurigan:

Ku calaamadee "X" hal goobaabin kaliya

- Adigu iska leedahay ama qof qooyska ka mid ah (xataa hadaan gadashadiisa la wada gudin)?
  - Ijaar ka bixisaa (haddii xitaa aad nad gacan-saar bixin)?
-

H3. (a) Imisa qol ayuu gurigani ka kooban yahay ?

Ku dar jikada, qololka jiifka, qolol saqafka laga shisay, ama kuwa hoosta laga dhisay, iwm.

Ha tirin kuwa qubeysiga, meelaha la maro, marinka u dhaxeeyaa irida dibadda iyo qaybaha gudaha ee dhismaha, iyo qololka loo isticmaalo ganacsiga oo kaliya

◀ Tirada qololka

(b) Imisa qol ayaa jiif ah?

◀ Tirada qololka jiifka

H4. Goormaa ugu horayntii la dhisay gurigan?

Calaamadee markii ugu horaysay ee dhismahan la dhameeyey. Ma aha markii dib loo hagaajay ama wax lagu daray ama wax laga badalay. Haddii sanadkii aan la hubin sheeg qiyaasta ugu haboon.

- 1920 ama ka hor
  - 1921-1945
  - 1946-1960
  - 1961-1970
  - 1971-1980
  - 1981-1985
  - 1986-1990
  - 1991-1995
  - 1996-2000
  - 2001-2006
-

H5. Miyuu gurigani u baahan yahay dayactir?

Ha ku darin haddii u baahan yahay in wax laga badalo ama wax lagu daro.

- Maya, **dayactir caadi ah** oo kaliya ayaa loo baahan yahay (ranjiyeen, sifayn kulayliyaha, iwm.)
  - Ha, **dayactir yar** ayaa loo baahanyahay (mar marka sagxadda dhulka oo maqan ama dabacsan, jaajuurka ama labanka saqafka, jaran jarta oo cillad leh, bir meel ku dhegta ama dhinac u baxda.
  - Ha, **dayactir weyn** ayaa loo baahan yahay (dhuumaha biyaha ama waayiradda korontada oo celadi kasho, dib u hagaajin darbiyada, sagxadda dhulka ama saqafka, iwm.)
-

Ka jawaab su'aalaha **H6** ilaa **H8** oo ku lug leh guriga **imika aad dagantahay** oo kaliya, xataa haddii aad leedahay ama ijaar ugu jirtid hal guri in ka badan. Haddii aanad hubin tirada saxa ah, fadlan sheeg qiyaasta ugu haboon.

Fiiri: *Hadaad shaqaale beereed tahay oo aad ku nooshahay beertaasi ama qofkale oo gurigan ka mid ah u sida yahay, ku calaamadee "x" halkan → ○ oo teg talaabada **G ee bugga dambe.***

H6. Gurigani, SANAD WALBA waa imisa lacag bixinood (12kii bilood ee u dambeeyey) ee:

(a) korontada

- Waxba
 Waxay ku jirtaa ijaarka ama kharashya kale

AMA   \$ _____ .00   sanadkii

(b) saliida, gaaska, dhuxusha, qoryaha ama shidaal kale?

- Waxba
 Waxay ku jirtaa ijaarka ama kharashya kale

AMA   \$ _____ .00   sanadkii

(c) Biyaha iyo adeegyada dawladda hoose ee kale ?

- Waxba
 Waxay ku jirtaa ijaarka ama kharashya kale

AMA   \$ _____ .00   sanadkii

H7. KIRO BIXIYAHAA oo kaliya:

Waa imisa gurigan **kirada bishu?**

- Waan kiraystay aniga oo aan bixin lacag kiro

AMA   \$ _____ .00   bishii

H8. Kuwa guriga ISKA LEH oo kaliya, ka jawaab qaybaha (a) ilaa (f):

- (a) Waa imisa isugeynta rahaamada ama daynta aad ka gudo guriga **bishii**?

Waxba   ➔ **Teg qaybta (c)**

AMA   \$ _____ .00   bishii

- (b) Miyey cashuurta guryahu (ta dawladda hoose iyo dugsiyada) ku jirtaa tirada ka muuqata qaybta (a)?

Ha   ➔ **Teg qaybta (d)**

Maya

- (c) Imisaa lagu qiyaasey cashuurta gurigan **sanadkiiba** (ta dawladda hoose iyo dugsiga)?

Waxba

AMA   \$ _____ .00   sanadkii

- (d) Haddii gurigan aad imika iibin lahayd, Imisa ayaad ku gadi lahayd imika?

\$ _____ .00

- (e) Miyuu hoygaan la deggan yahay ka mid yahay guryo “condominium” ah oo sharci ahaan la aqoonsan yahay?

Ha   ➔ **Sii wad qaybta (f)**

Maya   ➔ **Teg talaabada G ee bugga dambe**

- (f) Waa imisa **bishii** kharajka maamulka gurigu (condominium fees)?

Waxba

AMA   \$ _____ .00   bishii

TALLAABADA G

Imika waad dhamaysay weydiimahaagii.

QAYBTA 2

SABABAHA SU'AALAH A LA ISU-WEYDIYO

Sababaha su'aalaha la isu-weydiyo

TALLAABADA A

Waxan u baahanahay taleefonkaaga si aan kuula soo xirirno haddi aad ka tagto su'aal ku jirta weydiimaha.

Waxaan u baahanahay cunwaankaaga si aan u hubsano in hooy kastaba u tirsanyahay. Feegar cunwaankaaga haddii jaldiga cunwaan ku qornayn ama haddii meesha aad ku nooleed 16kaa Maayo 2006da ay ka duwaneed tan ku qoran jaldiga.

Haddii cunwaanka ku qoran meesha u ahayn kii saxda, (qalad xagga magaca ama dariiqa ama nooca dariiqa), uma baahnid inaad saxdid cunwaankaga.

Lambarka taleefonkaaga iyo cunwaankaaga dib aya loo isticmaalikara.

TALLAABADA B iyo C

Tallaabooyinkan waxay kaa caawinayan siddi aad u go'ansan lahayd **cida lagu** darayo su'aaloweydinta iyo **cida aan lagu** darayn. Waxay naga caawinayaan siddi aan u hubin lahayn in qofna laga tegin iyo in qofna laba goor la tirin. Fadlan la soco tilmaamaha 1,2 iyo 3 ee xaashada labaad ee su'aaloo-weydintaada.

TALLAABADA D

Tallaabadani waxay noo sheegaysaa haddii qof qoyskaaga ka mid ahi beer ka shaqeeyo ama maamulo. Wuxa kale oo ay hubisaa in Tirakoobka Beeraha aan u tirinay beeraha oo dhan.

TALLAABADA E

Adigo isticmaalaya xurufaha sarajooga, feegar magacda aad hore ugu qortay tallaabada B si aad uga jawaabitid **su'aasha 1aad ee ku taal xaashada 4aad xageega sare**. Fadlan magacda u feegar si lamid ah. Muhiim ayee tahay in magacda aad bixisay noqdaan kuwa dadka aad sheegtay. Su'aalo-weydinta waxa loogu talagalay guri ay ku noolyihiiin 5 qof ama in ka yar. Haddii gurigaaga ay ku noolyihiiin in ka badan 5 qof, waxaad u baahantahay su'aalo-weydiin labaad. Kaasoo aad heli kartid marka aad soo wacdid laynka taleefon ee Tira-Koobka ee bilashka ah 1 877 594-2006.

SU'AALAH

MACLUUMAADKA ASAASIGA AH EE DAD-WEYNAHA

Su'aasha 1aad waxay ku saabsan tahay magacyada dadka guriga deggan si aan qofna looga tagin ama laba jeer loo tirin.

Su'aalaha 2 ilaa 6 waxay ku saabsan yihiin dadka guri walba deggan. Su'aalahaasi waxan ka garan doonaa qorshaho nololaydka dadka Kanada ku nool, inta qof ee qoysku ka kooban yahay, tirada caruurta ee hal ama laba waalid la nool, tirada dadka goonida u nool. Macluumaadkani waxay waxtar u yeelanayaan dejinta qorshaha barnaamijyada bulshada, sida Daryeelka Dadka Duqoobay, iyo cashuur ka dhafidda caruurta. Waxa kale oo isticmaala magaaloooyinka iyo degmooyinka si ay qorshe ugu sameeyaan adeegyo kala gadisan xarunta daryeel-maalmeedka, dugsiyada, iyo guryaha dadka duqoobey.

WAX-QABADKA MAALIN NOLOLAYDKA

Su'aasha 7 iyo 8 waxay ka warama yaan tirada dadka Kanada ku nool ee dhibaato kala kulma waxqabad maalmeedka, iyo waxqabad koodu hoose u dhacay sababtoo ah xaalad jireed, xaalad maskaxeet, ama mashaakil caafimaad. Wuxuu ina tusayaa dhaqdhaqaqa dadka Kanada gudihiiisa ku nool, iyo dhaqdhaqaqa u dhaxeeya Kanada iyo wadanada kale. Waxa kale ee macluumaad ka bixisaa dadweynaha Kanada kala duwanaantiisa.

MACUUMAADKA DHAQAN-BULSHEEDKA

Su'aalaha 9 ilaa 21 waxay ka warama yaan muuqaalka bulsho iyo dhaqanka dadweynaha ku nool dalkan Kanada.

Su'aasha 9 waxay ku weydiinaysaa gobolka ama dhulka gaarka u go'an ee Kanada dhexdeeda ah waddanka kale ee Kanada ka baxsan, ee dadku ku dhasheen. Macluumaadkani wuxuu ina tusayaa dhaqdhaqaqa dadka Kanada gudihiiisa ku nool, iyo dhaqdhaqaqa u dhaxeeya Kanada iyo wadanada kale. Waxa kale ee macluumaad ka bixisaa dadweynaha Kanada kala duwanaantiisa.

Su'aasha 10 waxay noo sheegtaa xaalada waddananimada dadka Kanada ku nool. Macluumaadkani waxu ka caawiyaa qorshaha doorashooyinka; marka tan lagu daro wararka da'da waxan xisaabin karnaa tirada wax dooran karta. Su'aashani waxa kale oo ay bixisaa macluumaad lagu isticmaalo qorshaynta barnaamijyada iyo dabaqadaha waddananimada.

Su'aalaha 11 iyo 12 waxay noo sheegaysaa tirada dadka soo hayaamay iyo kuwa aan si rasmi ah u degganayn Kanada, iyo sanadka qofku u soo hayaamay Kanada. Warakan marka lagu daro kuwa kale oo tirakoob waxay waxtar u yeelanayaan isbarbar dhigida xaalada dhaqan-dhaqaale ee dadka soo hayaamay, si dib loogu noqdo barnaamijyada iyo siyaasadaha shaqada, sidoo kale si loo qorsheeyo tacliinta iyo caafimaadka, iyo adeegyada kale.

Su'aalaha 13 ilaa 16 waxa loo isticmaalaa in lagu fuliyo barnaamijyo ilaaliya xuquuqda dadka Kanadiyaanka ah, taas oo lagu ilaolinaayo Xeerka qoraalka ah ee Xuquuqaha iyo xuriyadaha Kanadiyaanka. Macluumaadkani waxa kale oo u kaa caawinayaan sidaad go'an uga gaari laheed baahida taba-barka luqadaha iyo adeegyada lagu bixiyo Ingriisiga ama Faransiiska.

Su'aasha 17 waxay macluumaad ka bixisa dadyowga iyo dhaaqanada kala duwan ee dadweynaha Kanada. Su'aashan waxay suurtgalinaysaa ururinta macluumaadka loo baahanyahay si loo hirgaliyo *Xeerka Dhaqan kala Duwanaanta iyo Xeerka qoraalka ah ee Xuquuqaha iyo Xoriyadaha Kanadiyaanka*. Waxa kale ee aad loogu isticmaalaa ururo dhaqmeedka iyo jinsiyadaha kala duwan, sidoo kale hay'adaha iyo cilmi baadha-yaasha, sida wax-qabadka horumarinta caafimaadka, is-gaarsiinta iyo suuq-gaynta.

Su'aalah 18, 20, iyo 21 waxay ka war bixinayaan dadkii hore ee Kanada deganaa Aboorijinal (Indiyaanka Waqooyi Ameerika, Meetiis, Iinuit) si loogu maamulo xeerar iyo barnaamijyo shaqo siin iyada oo lagu fulinaayo *Xeerka Dadka Indiyaan iyo Xeerka Isku-dheeli tirka Shaqo Bixinta*. Macluumaadkan waxa kale oo isticmaala cilmi baadha-yaasha iyo dawladaha Aboorijinalka ah iyo ururu si ay u baadhaan waxyaaba ballaaran oo kala duwan oo ku saabsan arima la xiriira da'da iyo dhaqaalo bulshadeed.

Su'aasha 19 waxay noo sheegaysaa dadka ay kooban yihiin dadka muuqda ee laga badan yaha Kanada. Waxa macluumaadkan loo rabaa barnaamijyada lagu fulinaayo Xeerka Isku-dheeli tirka Shaqo Bixinta.

GUUR-GUURKA

Su'aalah 23 iyo 24 waxay noo cadaynaysaa meelaha ay u kala guur-guuraan dadka Kanada ku nooli, labadaba Kanada gudahayga iyo dibadaydaba. Macluumaadkan waxa loo isticmaalaa qiyaasta dadka ku nool Kanada, kuwa ku nool qaybaha iyo heer gobaleed mudada u dhxaysa laba tira koob. Waxa kale oo looga faa'iidaystaa cadaynta baahida mustaqbalka ee guryaha, tacliinta, gaadiidka, iyo adeegyada bulshada, waxayna gacan siisaa barnaamijyada laga xakumo Xeerka Qorshaynta Canshuurta.

MEESHA WAALIDKU KU DHASHAY

Su'aasha 25 waxay inoo sheegaysaa tirada inta qof ee Kanada ku dhalatay ee waalid koodu ku dhashay meel Kanada ka baxsan iyo meelaha ay ku dhasheen waalidkaasi. Macluumaadka su'aashan laga helo waxa loo isticmaali karaa in lagu qiyaaso xaaladaha dhaqan-dhaqaale ee Kanadiyaanka qarniga labaad.

WAXBARASHADA

Su'aalah 26 ilaa 32 waxay nooga waramayaan waxbarashada iyo taba-barka dadka Kanada ku nool iyo qof walba xirfadiisa gaar ahaaneed. Macluumaad kan dawladda iyo shaqo bixiyayaashu ayaa ka faa'iidaysta sidii loo qiyaasi lahaa jiritaanka dad leh cilmiga, tababarka, iyo xirfadaha meela khaas ah ee xooga shaqaaluhu u baahan yihiin. Dabadeedna waxa u suurtoobi karta in ay sameeyaan barnaamijyo tababareed oo buuxin doona baahida isbadasha had iyo jeer ee xoogaga shaqaalaha.

Su'aasha 32, ee ka bixisa macluumaad dhigashada dugsiga, waxa loogabaahan yahay qorshaynta iyo maal galinta tacliinta ka dambeysa dugsiga sare iyo barnaamijyada tacliinta dadka waa-weyn, sida u dhigaayo Xeerka Amaahda Ardayda Kanada. Waxa kale oo lagu isticmaalaa in ay abuurto barnaamijyo iyo dhiira-galin dadka caawisa in ay joogaan ama ku soo noqdaan dugsiga.

HAWSHA DADKA GURIGA KU WADA NOOL

Su'aasha 33 waxay macluumaad ka bixisaa waqtiga dadku ku qaato hawlaho guriga ku saabsan ee aan lacag la iska siin. Marka lagu daro daatada shaqada lacagta la iska siyo, macluumaadkaasi wuxuu sawir ka bixiyaa sida dadka Kanada ku nooli ay isugu dheeli tiraan hawlaho lacagta la iska siyo iyo kuwa aan lacag la iska siin.

HAWLAHA SUUQA MURUQMAALKA

Su'aalaha 34 ilaa 50 waxay ururiyaan warar ku saabsan **mushahar ku shaqaynta iyo iska u shaqaynta 15 jirayaasha iyo kuwa ka weyn**. Macluumaadkani wuxu muhim u yahay shaqooyinka ganacsiga iyo dawladaha heer walba, si ay qorsheeyaan barnaamijyada waxbarashada iyo tababarada, qiimeeyaan isticmaalka luqada, si ay usii saadaaliyaan shaqooyinka waqtiga so socda, si ay u qorsheeyaan gaadiidka dadweynaha oo wax-qabad fiican leh iyo nidaam loogu safro meelaha dhow, iyo horumarinta talaabooyin loogu abuuro shaqooyin bulshooyinka ku nool wadanka oo dhan.

DAKHLIGA 2005

Su'aalaha 51 iyo 52 waxay sheegayaan meesha kaliya ee si tafatiran looga ogaado tira koobka dakhliga ee dadka Kanada ku nool oo dhan, qoysaskooda iyo guryahoodaba. Diiwanada cashuurta dakhliga ma koobi karaan dadka oo dhan kamana bixin karaan warar qaayo leh xaalada dadka dakhliga leh.

Dowladuhu waxay u isticmalaan maclumaadka si ay u dejyaan kobcinta dakhliyada sida Lacagta soo gasha Dadka Waayelka, lacagaha ay dowlad goboleedu ku darto, iyo caawimaadka bulshada. Tira-koobka dakhligu wuxu suurtagalinaya hagaajinta barnaamijyada kobcinta dakhliga xaasaska. Waxa kale u suurtagalinaya darsinta barnaamijyo kale sida barnaamijyada sinaanta mushaharka iyo guryeynta iyo siddi loo garanlaha meelaha kale dalka ee baahi ka jirto.

Baayacmushtarku wuxu u isticmaala tira-koobka si uu u doorto meelaha iibka iyo si aay u ogaadaan meelaha ay ku soconaayaan adegyadoodu iyo waxyaabaha aay iibiyaan.

Ururyada shaqalaha iyo baayacmushtarku waxay u isticmaalan tira-koobka si aay uga doodaan arimaha ku saabsan mushaharka iyo doodaha magdowga.

Ururada matala Kanadiaanka baahan waxay sal uga dhigan dacwadahooda maclumaadka dakhliga ee ka helaan tira-koobka.

Dadka shakhsiyadka waxay u isticmaalan maclumaadka dakhliga ee ka helaan tira-koobka si aay isku barbar dhigaan dakhligooga iyo inta caadiyan laga bixiyo shaqadooda, gobolkooga ama dalka dhamaanti.

Maclumaadka shakhsiga marnaba lama iibyo ama lama siiyo liistada boosta. QOFNA, ku dar haayadaha kale dawlada sida Haayada Dakhliga ee Kanada (CRA), ma heli karo maclumaadka ku saabsan dakhliga ama shakhsiyadka ah ee lagu ururiyay tira-koobka. Kuli jawaabahaaga oo dhan wa sir. Xeerkaa dhigaya.

HELIDA MACLUMAADKA SHAKHSIGA 92 SANO KA DIB TIRA-KOOBKA

Su'aasha 53aad waxay siinaysaa qof kasta fursad u ku qaato qarar ku saabsan maclumaadkiisa tira-koobka. Haddii qof su'aashan kaga jawaaboo Ha, ayaa la bixindoona maclumaadkiisa Tira-koobka 2006da 92 sano ka dib. Ogolaanshaha bixinta maclumaadka tira-koobka waxay suurtagalinaysa in muwaadilinta dambe aay fahmaan siday aheed bulshada Kanada 2006dii.

Markaad ka jawaabaysid su'aashan, fadlan la tasho qof kasta oo ka mid ah guriga si aad uga qaadir aftidiisa. Haddii aad hubin jawaabta qofka, hakajawaabin su'aasha. Waalidkooga iyo ilaaliyahooga sharciga ah ayaa ciyaalka u hadli kara.

Haddii qof doono inuu badalo jawaabtiisa ama ka jawaabo su'aal u ka tagay, u qor xidhiidhiyaha, Coordinator, Access to Information and Privacy, Statistics Canada, 120 Parkdale Ave. Ottawa, ON, K1A 0T6.

TALLAABADA F: GURYEYNTA

Su'aalaha H1 ilaa H8 waxay macluumaad siiyan dadka qorshaha u sameeya dawladda iyo kuwa khaaska ah ee hore u mariya in ay dhisaan mashaariic guryeed oo bulshadu leedahay. Macluumadkani wuxuu qayb ka qaataa barnaamijyo badan oo lagu fulinaayo sida ay tilmaamayaan *Xeerka Guryeenta Dalka* iyo *Xeerka Rahaamada Kanada* iyo Guryeynta Shirqadaha.

Wararka ku saabsan qololka guryaha iyo qoloka jiifka ee guryaha iyo qiimaha guryaha, marka lagu daro daatada tirada dadka guryaha ku wada nool si loo qiyaaso xaalada dhaqaale ee reeraha ku nool gobolada kala gadisan. Dawladaha gobolka iyo dawladaha hoose waxay maclumaadkani u isticmaalaan si ay u qiyaasaan heerarka is dulsaarka ee guryaha iyo si ay sameeyaan barnaamijyo guryeyn oo ku haboon.

Waraka ku saabsan waqtiyadii guryaha la dhisay iyo baahidooda dhinaca dayactirka waxa isticmaala dawladaha hoose si ay u sameeyaan barnaamijyo horumarineed ee Jiiraanka.